

בדברי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

פניני הלכה

איסוף צעצועים שנתפזרו בבית ביום השבת

מתוך תשובה כת"י להרה"ג אורן צדוק שליט"א מח"ס שו"ת אורן שלחכמים

א. ביאור ברייתא 'נתפזרו לו פירות בחצר'.
נאמר בברייתא (שבת קמ"ג:), 'נתפזרו לו פירות בחצר מלקט על יד על יד ואוכל אבל לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה, שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול'. והקשה רבינו יונה מדוע אוסרים זאת, הרי לעיל מינה (דף קמ"ב:) התבאר, שאבן הנמצאת על גבי כלכלה שיש בה פירות, התיקון להחזיר את טלטול הכלכלה הוא להשליך את תכולתה, האבן עם הפירות, ולאחר מכן הרי מקבץ את הפירות שנית, ולפי האמור בברייתא אסור הדבר.

וכתב ליישב זאת שהאיסור בקיבוץ פירות הוא כאשר נתפזרו אחד הנה ואחד הנה, ואילו בהשלכת תכולת הכלכלה מדובר שנעשה במקום אחד, ועל כן אין בקיבוץ הפירות משום עובדין דחול.

וביאור נוסף יש בזה לרמב"ן (בחיידושים) על פי התוספתא, שהחשש הוא בחצר דווקא, שבה יש עפר וצורות ומיחוי כבורר, וואף שבברייתא נאמר שהוא משום שעושה כדרך חול, יש להעמידה באופן שעושה לאלתר שאין חשש מבורר, כן פירש במשנ"ב (סי' של"ד סק"ז) ויעויין בשעה"צ שם (סק"ג).

ושני ביאורים אלו הובאו בראשונים, הרשב"א (בחיידושים, ובעבוה"ק בית מועד ש"א סי' ה' דף קמ"ג:), וכן הריטב"א והר"ן, והסכימו להם להלכה, וכן פסק מרן בשולחן ערוך (סימן של"ה סעיף ה') כשני

המשך בעמוד

וְיָרֵץ הַנֶּעֱרָר וַיִּגְדַּל לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֶלְדָּד וּמִיָּדָד מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנֶה: וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון מִשְׁרַת מֹשֶׁה מִבְּחַרְיוֹ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי מֹשֶׁה קְלָאִם: וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנָּא אֶתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל עַם יִהְיֶה נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְהוָה אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם: (במדבר . כז-כט)

כתב רש"י: וירץ הנער. יש אומרים גרשום בן משה היה, עכ"ל. וכתב כך מפני שיש שיטה במדרש, שהנער הוא יהושע בן נון יעו"ש.
מצוי הדבר שרצים הילדים אל ההורים או למחנכים, ואומרים, פלוני עשה כך וכך (מעשה לא טוב). דבר זה מראה ומשקף את פנמיות הילד הן לטוב והן למוטב. ר"ל, יתכן ששורש דבר זה מסיבת מדותיו הטובות של הילד, ויתכן להיפך. וע"כ יש לתת דעת מהו שורשו, משום שזה נפקא מינה גדולה כיצד להתייחס לדבריו, ומה לעשות עם המספר והמסופר וכדלהלן.

א. יתכן שפשוט הילד הזדעזע ממעשי אחיו או חברו.
ב. יתכן שחפץ להתכבד בקלון חברו, שזוהו דבר חמור מאוד וכמאמר חז"ל (ירושלמי תגיגה פ"ב ה"א) 'המתכבד בקלון חברו אין לו חלק לעולם הבא' ב"מ.
ג. יתכן שהוא מרגיש אחריות על אחיו, ודבר זה תלוי מה סמכותו על אחיו, אם הוא קטן ממנו וכו'.

ד. יתכן שהמעשה שעשה הילד המסופר, הזיק לילד המספר, כגון אם ההורה או המחנך אמר שאנו לו יוצאים לגינה וכל כיו"ב עד שהמקום יהיה מסודר. והילד בכוונה לא עוזר לסדר.
בכל פרט מהנ"ל יש להתנהג ולטפל בצורה אחרת:

א. יש ילדים עדיני נפש שאפילו לראות חיה או שרץ סובל קשה להם. דבר זה נובע מעדינות נפש שכך בראו ה'. ויתכן שכך חינוכוו בביתו להיות עדין נפש. ודרך אדם כזה לא להיות עז במקום שצריך עזות דקדושה, ויתר מזה הוא מזדעזע כשרואה אדם אחר בעזות דקדושה. גם אדם כזה קשה לו להיות איש בבית ואכ"מ. וא"כ ילד זה שבא לספר על האחר, אינו בא מרעות על השני, אך כמובן שצריך לנווטו לדרך הנכונה וכדאמרינן.

ב. ילד שבא לספר מפני שמתכבד בקלון חברו, אין לשמעו ולא לקבל דבריו. דאם נשמעו נחוקנו במידה רעה זו, ואבוי לנו אם יראה או יחשוב שקיבלנו דבריו דאחריתה מי ישורנה, שיהיה בסוף שנאו למקום ושנאו לבריות. וע"כ חובתינו להעמידו וליישרו בדרך הסלולה. מאידך, אם כבר כינוהו חברו 'מלשן', פשוט שמחובתנו למחות בהם ולהוכיחם שלא ח"ו יפגע מצבו הנפשי וגם יפגע מצבו החברתי יותר ממה שהוא עתה. ודבר זה צריך תיקון הן אישי לילד המספר והן לחברה שסביבו, והן תיקון כללי חברתי בשיחה כוללנית עם כולם.

ג. אם הילד המספר גדול ממנו ואכן רק מטעם דאגה ואחריות סיפר, טוב עשה. עכ"ז ראוי ללמדו לספר ללא שישמע אחיו. ואף אם לאחר זמן ידע או כאשר כבר טעה וסיפר בקול רם ושמע אחיו הקטן. יש להורים לומר לילד הקטן, 'תראה איך אחיך דואג לך, הוא לא רוצה שתתבוזה במעשיך לעיני הסובבים על כן בא לתקנך'.

ד. כאשר הילד מספר מחמת הפסד עצמי, מצד אחד הוא פועל מכאב פנימי צודק, אך מאידך לא לחינם אמר ההורה או המחנך את שאמר אלא בשביל ליצור לחץ חברתי שהדברים יעשו ויבואו על מתכונתם. ע"כ אין לראות במעשה הילד המספר גריעותא, אך זו ההזדמנות לחנכו ולהסביר לו נר לאחד נר למאה, חור (בספניה) לאחד חור למאה וכולם נושאים כאחד מדין ערבות. כמ"כ צריך לטפל ולחנך את הילד שגורם הפסד לאחרים. ואם זה ילד שרגיל בכך, יש לומר לו 'מי שאינו רואה בצער הציבור אינו רואה בנחמתו'. וגם יש להחזיר באותה הזדמנות שטוב להיות שונה לטיבותא דאז מעלתו גדולה, וכפי שהיה עם נחשון בן עמינדב וחור ועוד רבים זכו לדברים הרבה. ויש עוד להאריך בעניין אך כלתה היריעה וקצר הזמן, וקודשא ב"ה יתקננו בעצה טובה, לחנך עמלינו בדרך הנכונה והסלולה.

ברכת שבת שלום שלוחה לכל קוראי העלון, וברפת לותלמידים, להורים, ולצוות המחנכים,

ובראשם למרן נשיא המוסדות הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א ולבנו הרה"ג משה רצאבי שליט"א

ולכל הרבנים אשר עיניהם ומאניהם בהצלחת וסיוע המוסדות.

פניני הלכה

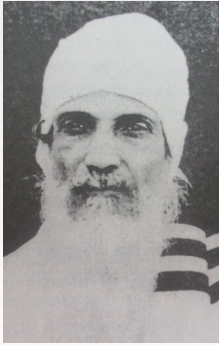

פתרונות לפרשת 'נשא'
אחודה חידה! פתרון החידה
 של שבוע שעבר יפורסם
 בעז"ה בל"ד שבוע הבא.
הזוכה: מי שהכל שלו.
מי בתמונה? טרם נפתרה!

אזכרה חיה!
מיט"ה עד שלושים טובה
תלוי למי
 בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

המשך מהעמוד הקודם כשני ביאורים אלו, 'נתפזרו לו פירות בחצר, אחד הנה ואחד הנה, מלקט מעט מעט ואוכל, ולא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה. ואם נפלו במקום אחד, נותן אפילו לתוך הסל, אלא אם כן נפלו לתוך צרורות ועפרורית שבחצר, שאז מלקט אחד אחד ואוכל, ולא יתן לתוך הסל ולא לתוך הקופה'. ואשר על כן נמצא שאם נתפזרו לצדדים, ליקוטם אל תוך הסל נאסר משום עובדין דחול, ואם לתוך עפר וצרורות אפילו שבמקום אחד נפלו, הרי זה מיחזי כבורר.

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

ב. ביאור הרמב"ם לדברי הברייתא ובבית יוסף (סי' של"ה) הובא ביאור נוסף, והוא דעת הרמב"ם (פכ"א מהל' שבת הלכה י"א) שכתב לבאר את הברייתא אחרת לגמרי, וזה לשונו, 'המדבק פירות עד שיעשו גוף אחד חייב משום מעמר, לפיכך מי שנתפזרו לו פירות בחצירו מלקט על יד על יד ואוכל, אבל לא יתן לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה כדרך שהוא עושה בחול, שאם יעשה כדרך שהוא עושה בחול, שמא יכבשם בידו לתוך הקופה ויבוא לידי עימור'. ולא הביא מרן ביאור זה בשולחן ערוך, אפשר שהוא מחמת מה שכתב על זה הרה"מ הובא בבית יוסף שם, ש'הוא חשש רחוק וטעמו צריך עיון, ואמנם מצאתי בס' הבתים (שערי מלאכות האסורות ביום השבת שער תשיעי), שאדרבא הוטב לו טעמו של הרמב"ם יותר מכל הטעמים שנאמרו, ושכן נראה לו עיקר. והנראה לנו שהסיבה שהרמב"ם נקט הטעם באופן זה, הוא על פי שיטתו הידועה, שבכל מקום שחכמים נקטו שטעם האיסור הינו משום שלא יעשה כדרך חול, אין ביאורו כפשוטו משום טורח וזילות השבת וכמו שלמדו בן הרבה מן הראשונים, ומשום כך הטעמו את שמו של האיסור במטבע לשון של 'עובדין דחול', אלא שהוא מצד חשש שמא יבוא לעשות מלאכה מן התורה, וחומרנו יתירה בכך שהוא גזירה ככל הגזירות, ולא חומרא בעלמא משום זילות השבת. ויש עמדי פירוט כל המקומות בהם גלויה ונראית דעת רבינו הרמב"ם זו, אלא שכאן קצ'ר המצ'ע מהשתר'ע, ובחלק שלישי מחיבורי אורן של חכמים אביאנו איה"ב.

ג. וניהדר אנפין לנידון דידן - אסיפת צעצועים וכדומה, המפוזרים בבית אחת הנה ואחת הנה - שלפי הטעמים הנזכרים הנאמרים בראשונים בביאור הברייתא, תלויה ההוראה. שלטעם רבינו יונה לא שנא פירות ולא שנא שאר דבר, אם נתפזרו אחד הנה ואחד הנה יש לאסור את אסיפתם, משום עובדין דחול. ולדעת הרמב"ם תלוי הדבר במחלוקת האחרונים, אם יש בורר אף בדברים שאינם דברי מאכל, ובלאו הכי אין לחוש לשיטתו בנידון דידן מאחר שאין הפיזור במקום עפר וצרורות, ששם הוא שיש לאסור לשיטתו את אסיפתם משום מיחזי כבורר.

ולפי הטעם שכתב רבינו הרמב"ם בביאור הברייתא, אין זה אלא בפירות דווקא וכל דכוותיה מגידולי קרקע כיוון שהגזירה הינה, שמא יגיע למלאכת עימור שאינה נוהגת אלא רק בגידולי קרקע, מה שאין כן בשאר דבר וכגון בנידון דידן, לדעת הרמב"ם אין מקום לגזור, ואמינא אפשר נמי שלא כל גידולי קרקע בכלל הגזירה אלא דווקא אלו שיש יכולת מצד מהותם לדבוקם עד כדי הפיכתם לגוף אחת, ויש לדחות.

וראיתי בספר ממחברי המזן, שהעיר על כך שהפוסקים סתמו דבריהם מלהשמיענו, שהאיסור חל גם על שאר דברים מלבד פירות כגון צעצועים וכיוצ"ב, למרות שיש טירחא גדולה באיסופם, וכתב דאפשר דסבירא להו לשאר הראשונים שרק בדברים ששייך בהם עימור הוא דאסרו חכמים משום עובדין דחול. וזה הדבר קשה לשמוע מאחר שרק הרמב"ם כתב לשייך הוראה זו למלאכת מעמר, ושאר הראשונים הלכו בדרך אחרת לגמרי מצד טירחא וזילותא דשבתא, או משום דמיחזי כבורר במקום עפר וצרורות, וכמותם פסק מרן. מה גם שהיו צריכים נוסף לכך להגביל הוראה זו רק למקום גידול, שבכה"ג הוא דאסרינן משום מעמר, ובברייתא זו הפך מכך שמענו שנתפזרו לו 'בחצרו' קאמר, ולא מקום זרע, תאנה ורימון וכו' כידוע, כגינה ושדה.

והרמב"ם שפירשה משום עימור ולא חש להמבואר בברייתא שפיזור הפירות הינו בחצר, הוא משום שהדברים מראים בשיטתו שאינו מצריך מקום גידול כדעת תוס' (ביצה ל"א. ד"ה מן הקרפף), הסמ"ג (לאוין ס"ה י"ב ע"ג), והר"ן ועוד רבים מן הראשונים. ואף אם נימא שמצריך זאת, מכל מקום יהיה כמקבץ דבלה ועשה ממנה עיגול וכו' המבואר בפ"ח מהל' שבת (ה"ו) שאפילו שלא במקום גידול, הרי הוא מתחייב, דלא כהר"מ המבואר בכס"מ. ולדינא נראה לומר שאם נתפזרו משחקים בבית בגדר של 'אחת הנה ואחת הנה', יראה ליקח כלי כגון מטאטא וכדו' שיקבעם על ידו למקום אחד, ואז יטול אותם מעל גבי הקרקע, ואף אם יטען הטוען שבכלל חשש חכמים הוא לאסור בכל 'אחת הנה וכו'' היינו שבכל אופן דיברו, אף שאין כן נראה לענ"ד, היות שמצד עובדין דחול אטו עליה, ואין הדרך לעשות כן ביום חול, ואף מצד טירחא יתירתא ליכא הכא, מכל מקום דעת הרמב"ם מסייעתנו להתיר איסוף בצורה כזו.

טעם למה אומרים שבת שלום?

מתוך ספר **עקבי שלום** למהר"ש עווירי זצ"ל
 עמ' קמ"ד

משל לאלמון שנשא אלמנה. והיה לו בן מאשתו הראשונה ולה ג"כ היתה בת מנישואין ראשונים. והנה לאחר נישואיהם היו מריבים בניהם האיש והאשה היא אומרת שהוא נותן לבנו יותר מבתה והוא אומר שהיא אוהבת את בתה יותר מבנו. חלף הזמן והבן והבת גדלו וכשהגיעו לפרקם נישאו זה לזה, ומאז היה שלום בין האיש והאשה שהרי אם נתן האב לבנו אז גם בתה של האשה קבלה וכן כל שנתנה האשה לבתה אז אף בנו קיבל.

וכל זה בתנאי שעושה זאת לכבוד השבת, שאם לא יהיו נמצאים בחדר זה עוד עד למוצאי שבת, כגון שרוצים לסדרו בשעת המנחה וכדו' או שעוזבים את הבית, הרי זה אסור משום טירחא שלא לצורך.

וממוצא דבר נמצינו למדים, שמנהג שאר הקהילות להשליך מיני מתיקה בבית כנסת בשמחת חתן, והילדים מכנסים ומקבצים אחת הנה ואחת הנה, ניתן להקל בכך, הן לטעם הרמב"ם שאין לחשוש מאחר שאין משליכים מגידולי קרקע, והן מצד עובדין דחול, היות דליכא טירחא ככהאי גוונא ואדרבא לו יהי הדבר בכפל כפליים, רק שגרגם מצד אחר זילותא דשבתא ובי כנישתא מצד עצם ההתנפלות והקריאות הרמות של הילדים, עת ספר תורה מונח על התיבה, ויש לבטלו במקום הנשמע, וניתן לחלק את הממתקים תוך העברת מגש בין המתפללים, בדרך ארץ כיואת למעמד ולמקום בו נמצאים.

לרפואת

דוד בן יאיר והודיה בת אוריאל אהרן בתשכחע"י

לזשי"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

לעילוי נשמת
מרת חביבה בת רחמה
אוחנינה ע"ה תנעב"ה

לעילוי נשמת
מוהר"ר חיים בן שלמה עדני זצוק"ל
מרא דאתרא דאליכין, תנעב"ה

מהליכות אבותינו

ספרי יוחסין

כתב רש"י על פסוק זיתילדו על משפחתם' (במדבר א. יח). הביאו ספרי יחוסיהם ועידי חזקת לידתם, כל אחד ואחד, להתייחס על השבט, עכ"ל.

הרבה משפחות מקרב יהודי תימן, היה אצור אצלם ספרי יוחסין, אשר ייחסו אותם איש איש לשבטו. ולכן נמצא שיש כהנים בקרב קהילתינו כגון: משפחת מגורי ועוד, שהינם כהנים ללא ספק. וכן סיפרו לי על הזקן מארי שלמה כהן מיקנעם, שהינו כהן ללא ספק כי הוא מיוחס בספר כתוב. (א"ה. גם בקרב משפחתנו, היה ספר יוחסין שהננו לויים, ולפני כמה שנים כאן בארצינו, נעלם). וכך כתב בספר 'תולדות הרשב"י' (ח"ג עמ' פד) וז"ל:

יש משפחות שעד עכשיו יודעים מאיזה שבט הם, לפי ספר יוחסין שהוא גנוז במחוז שרעב, ויש גם כן ששרפו אותם בידם. למשל:

היה מעשה על ידי יוסף הגמל שהיה גזבר של שבזי ונשיא היהודים, שפעם אחד במחוז שרעב בלילה היו מסובים והיו בתוקף השמחה ושכרות, והתחילו לספר בענייני היוחסין. בקש מהם האורח הנכבד יוסף אלגמל הגזבר של שבזי זצ"ל להראות לו לעיון את ספר היוחסין מקלף, וכתוב בו המשפחות של שרעב ויחוסיהם עד השבטים בני יעקב. והוא ראה זה וחשב עצמו פקח מאוד, יעץ להם לשרוף את ספר היוחסין, שלא יתקנאו בהם הגויים, ובפרט שהערבים אין להם יוחסין. שרפו אותו במקום בלילה בשעת השכרות. אבל בבוקר כולם התחרטו, גם האורח הנכבד וגם התושבים ויתאבלו עליו מהטעות שעשו.

ספר יוחסין השני הוא נמצא בבית כנסת דה"ן עם הרבה ספרי תורה וספרים קדומים, יש מהם כתובים בכתב יד על קלף וגם על נייר, ויש מהם דפוס. כמובן לרגל גזרה שהיתה בזמן מהזמנים ההם על המקום ההוא, היהודים שבאותו הזמן הכניסו אותם לבית הכנסת וסגרו אותו. אחרי שהלכו נחרבה העיר, גם בית הכנסת נחרבה. ואף אחד לא יכל לגשת לבית הכנסת לקחת שום דבר, לא המלכות לא הגויים השכנים, ולא היהודים, ועד עכשיו מונחים שם. לפני העלייה של שנת תש"ח רצו היהודים לגשת למקום ההוא, ואף אחד לא יכל לגשת למקום מהפחד, ואפילו תקעו בשופר אולי להוריד את השדים השוכנים שם, שמפילים חתיתם על כל מי שבא למקום ההוא פחד איום, עכ"ל.

ואשרינו שזכינו אנו להיות מיוצאי חלציהם.

וכי תבואו מלחמה וגו' (במדבר י. ט)

שמעתי כשהקב"ה כועס על עולמו ח"ו. נוהגים לקרות ספר תהלים לפי שבו ק"ן מזמורים שהוא גי' כע"ס וכשגומרי אותו אז הקב"ה מרחם על עולמו ע"י תשובתם הרמתה. ע"כ ושמא י"ל שיש סמך לזה ממ"ש דהע"ה בפי' ודרור ק"ן לה שביקש דוד מהקב"ה שכשיקראו בס' תהלים שיש בו ק"ן מזמורים שיוצאים לחירות מכל צרה שכן תרגום וקראתם דרור ותקרין חירותא וזהו ודרור ק"ן לה: (אור תורה)

בחודש הראשון (במדבר ט. א)

ארז"ל כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, לא הקריבו אלא פסח אחד זה בלבד כנ"ל. והטעם שלא נשבה להם רוח צפונית כפרש"י פר' ברכה פסוק כי שמרו אמרתך דהיינו שבטו של לוי שהיו מולים ומולים את בניהם.

וקשה לפי זה, שמאחר שהיו ישראל רואים את שבט לוי שהיו מולים את בניהם ולא היו מסתכנין אעפ"י שלא נשבה להם רוח צפונית, מדוע לא קיימו המצוה גם המה שנראים בזה כאלו עברו ברית.

ושמא י"ל ע"ד מאמרם ז"ל שכשעמדו ישראל על הר סיני אז פסקה זוהמתן וכשעשו העגל אז חזרה קושיא למקומה וחזרה הקליפה להתגבר כבראשונה ע"כ. ולפי"ז מאחר שעשו ישראל את העגל דהיינו שנשתתפו במחשבה עם ערב רב כמ"ש רז"ל, אז לא היו יכולים לימול כי ידעו בעצמם שחטאו בזה. וכשנשתרו קצת מאותו עון וניתן להם ליכנס לא"י שאז יכלו להתגבר על הקליפה, משא"כ מקודם ועדיין הם במדבר מקום שליטת החיצונים. ודבר זה לא שייך בשבט של לוי מאחר שלא עשו הם העגל, לפיכך לא היו מתיראין כ"כ והיו מליץ את בניהם. ואולי נרמז זה בפי' כי שמרו אמרתך דהיינו לא יהיה לך אלד"ים אחרים ומתוך כך ובריתך ינצורו.

(מים שאובים')

בדרכיהם אתהלך...

עוזר לאחרים עוזר לעצמו

המעשה אירע בכפר גלילה שבמחוז צ'אלע בדרום מזרח תימן, בשנת ה'תש"ה. לאחד מיהודי הכפר ושמו יעקב עוואץ' עדרבי נולד בן, לשמחת הוריו ובני משפחתו. אולם לדאבון לבם, נפטר התינוק ביום העשרים ושמונה לחייו. גם הבן השני שנולד לאחר מכן, לא האריך ימים וגם הוא נפטר ביום העשרים ושמונה לחייו.

לאחר זמן מה נולד בן שלישי ליעקב עוואץ'. כולם קיוו והתפללו להקב"ה שירחם על התינוק ויגזור עליו חיים, אך גם על תינוק זה נגזרה הגזירה ואף הוא נפטר ביום העשרים ושמונה לחייו. יעקב עוואץ' הצדיק עליו דין שמים ודומיה וקויה שעוד יזכה לראות זרע של קיימא. יום אחד נשמעו דפיקות על דלת ביתו של יעקב עוואץ'. בפתח הדלת הופיע כושי גבה קומה, שביקש לראות את יעקב עוואץ'. באותה שעה היה יעקב בתנותו שבשוק המוסלמי. כשנשאל הכושי מה רצונו, אמר שהוא שליח מאבא שלום שבזי. מיד נשלח ילד מבני המשפחה לקרוא ליעקב. כשהגיע יעקב, אמר לו הכושי: "אני נשלחתי מאבא שלום שבזי, שביקש לומר לך, כי בביתך יש נחש המסתתר בתקרת הבית, והנחש הוא הגורם למיתת הילדים, שביום העשרים ושמונה ללידה הוא יוצא ומכיש את התינוק למוות".

הכושי ביקש שיתנו לו שתי חבילות נרות ומטבע ריאל בשכר שליחותו. הוא עלה לתקרת הבית, דפק על העמוד שבגג, פנה לנחש ואמר: "בשם אבא שלום שבזי, אם לא תצא חי, אני אוציא אותך חתיות". הכושי הכניס את ידו לחור שבתקרה, שלף את הנחש והכניס לתוך שק. כשהציעו לו לשתות איזה משקה, סירב ופנה ללכת לדרכו כשכל העומדים מביטים בו. הוא לא הרחיק יותר מחמישים מטר ולפתע נעלם כאילו בלעה אותו האדמה. ואכן, לאחר מעשה זה, נפקד יעקב בבנים, שכולם חיו חיים טובים.

אין איש יודע במה זכה יעקב עוואץ', שאבא שלום שבזי זצ"ל ישלח לו ישועה לביתו. אולם ידוע שיעקב עוואץ' עסק בהצלת יתומים יהודים, שכן גזירה היא בתימן, שכל יתום יהודי חייב להתאסלם. בביתו של יעקב היו נחבאים יתומים יהודים, ובהזדמנות הראשונה היו מברחים אותם למקום מבטחים. יתכן כי מצוה גדולה זו של הצלת מנפשות מישראל, היא שעמדה לו. זכות מוריני ורבינו הרב הגדול המקובל האלדי רבי סאלם שבזי זצוק"ל, תעמוד לנו ולכל ישראל, אמן.

(לבנים ספרו עמ' קכ"ה)

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,

דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,

יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

כיתה ב' עת לומדים בחברותות בעמל, שקידה, ושמחה גדולה. עדים לגדולות!

חכמי תימן

הרב דוד ב"ר אברהם צאלח זצ"ל שנת הולדתו בהתקב"ט לערך. נכד לרבנו הגדול מהר"ץ. ניהון בכשרונות עצומים ונדירים. כשצעיר לימים הוא, נכנס ללמוד בישיבת זקנו מהר"ץ, שם שקד על התורה ועל העבודה, עד שנודע לאחד מגדולי חכמי הדור. התפרסם כגאון עצום הבקי בכל חלקי התורה. ש"ס ופוסקים, ראשונים ואחרונים, נגלה ונסתר. בכתבי יד של חכמי תימן האחרונים, מובאים ומצוטטים חידושים רבים ששמעו ממנו. אחד מהם הוא סוד פישום הקטורת. בפנקס בית דין צנעא, מובאים שלושה תפקידים שניהל רבי דוד בבית הכנסת. חזנות, גלילת ספר תורה והרבצת לימוד תורה. כלומר, היה מוסר שיעורים בבית הכנסת בגמרא ובהלכה, ויתכן מאוד שעמד גם בראשות הישיבה הכללית. ידע רב ובקיאיות עצומה רבה רכש בהלכות שחיטה ובדיקה המעשית, עד שכולם בקשו חוות דעתו וסמכו עליו בכל עניין ועניין שהתעורר בו ספק. מצודתו היתה פרוסה במלא עווה על כל רחבי תימן ללא מצרים, כולל איזור שרעב ואגפיה. בו ראו חכמי הדור כמנהיג וכגאון המסוגל למלא את מקום זקינו, מהר"ץ. נפטר בשנת ה'תקצ"ט.

מיני זעיר מכתבי הורים

ל"ק"

יוסף (כהן) הצדיק אתמוץ סייט
את כל חונם בראשית (כאמן כל
יום קרא קצת ואתמוץ היה בפרק
א"ב וסיים את כל החונם) כאשר
אחיס עלו יצאו לפנה"ס
רצה לצאת כי רצה לסיים את כל
החונם.

לכבוד הרב ליאור.

יהונתן (אפי"ר) הצדיק יסף וקרא
בחונם וחי"א את כל הבית
בתורתו היקרה.
אנא

לרגל שינון תחילת פרשת מקץ יצאו כיתה א' להתרענונות ביער

התודה...

הברכה...

לאיש היקר והנעלה אשר בחוצה לארץ שוטן ומסייע רבות בארץ נעריה ובזכותו מורם קרן התורה ה"ה אגער אחרון הי"ז יתגרד משוטן עליה ויראה ברכה והצלחה בכל עמלו יראה כל צאצאיו צדיקים עושי רצון יוצר הבורא יתעלה שמו הולכים בדרכי אבותינו אשר היא הדרך הסלולה, ויאריך ה' ימיו בטוב ושנותיו בנעימים ויזכה לכל מדה טובה ולשמחת בית השאננה, אנ"י.

גני ילדים / תלמוד תורה

"עטרת חיים"

ע"ש מהר"ץ ורבו"ק זצוק"ל
לבני תורה ק"ק תימן - אלעד
רח' הרא"ש 2 טל: 03-9097022
בנשיאות ובחמונת מורן הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
בראשות הרב אליהו נהרי שליט"א

זה הזמן להוסיף בקדושה, בתורה וביראת שמים טהורה וצרופה, עם שמירת מסורת אבותינו הקדושים.

הודעה בדבר רישום לשנת הלימודים תשע"ט

הננו להודיע לציבור בני התורה כי נפתחה ההרשמה

לשנה"ל תשע"ט הבעל"ט

לגני הילדים גילאי 3-4-5

לכיתות התלמוד תורה

יש להצטייד
בצילום ת"ז
של שני ההורים
+ סכח

לרישום:

יש להגיע למזכירות הת"ת רח' הרא"ש 2, או להתקשר לטל: 03-9097022

אין בהרשמה התחייבות לקבלת התלמיד | קבלת התלמיד מותנית באישור ועדת הקבלה

הערות, הארות ותשובות לחידות ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009 או במייל: Nahari@enativ.com

לזש"ק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזש"ק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה